

Harbir Kaur and another v. Charan Singh Tiwana and others
(R. N. Mittal, J.)

ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਆਰਐਨ ਮਿੱਤਲ ਜੇ.

ਹਰਬੀਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1975 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 154 .

25 ਨਵੰਬਰ 1983

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1908 ਦਾ V) — ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਈਵੀ ਅਤੇ ਆਰਡਰ 2. ਨਿਯਮ 2 ਅਤੇ 4— ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1963 ਦਾ XXXVI)— ਧਾਰਾ 3— ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ — ਸਾਦਾ ਵਿਵਾਦ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ - ਇੱਕ ਹੋਰ

ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ — ਕੀ ਆਰਡਰ 2, ਨਿਯਮ 2 ~ ਸ਼ਬਦ 'ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ' ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ — ਦਾ ਅਰਥ — ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਵਿਆਖਿਆ IV ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ — ਕੀ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੁਇੰਟ ਸਟ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ — ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ — ਕੀ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਹਰ ਉਹ ਤੱਥ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਮੁਦਈ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਹਰ ਇੱਕ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਪਰ ਹਰ ਤੱਥ ਜੋ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਵਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਰਾਏ ਸੰਬੰਧੀ ਖਾਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 ਦੇ ਆਰਡਰ 2, ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 6 ਅਤੇ 13)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ IV ਵਿੱਚ 'ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਜਾਂ ਹਮਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਸੂਟ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਬਜੈਕਟ - ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਸਬੰਧੀ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 14)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 3 ਉਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਏਜੰਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਚਲ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਦੋਂ ਖਾਤਾ ਹੈ, ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ, ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਜਦੋਂ ਏਜੰਸੀ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਏਜੰਸੀ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਕੋਈ ਬਾਡੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ 19)।

ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1935, ਪਟਨਾ 80।

ਉਦੇਕਰ ਬਨਾਮ ਚੰਦਰ ਸੇਖਰ ਸਾਹੂ ਆਦਿ ਏਆਈਆਰ 1961, ਉੜੀਸਾ 111।

ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤ

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ 19 ਅਪ੍ਰੈਲ 1983 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਰਜਿੰਦਰਾ ਨਾਥ, ਮਿੱਤਲ ਵਲੋਂ ਕੇਸ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਰਜਿੰਦਰ ਨਾਥ ਮਿੱਤਲ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 25 ਨਵੰਬਰ, 1983 ਨੂੰ ਟਰੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵ ਭੁਸ਼ਣ ਗੁਪਤਾ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਮਿਤੀ 7 ਅਕਤੂਬਰ, 1974, ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਐਨ. ਅਗਰਵਾਲ, ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ., ਵਧੀਕ ਸਬਰ - ਡਾਇਰੈਕਟ ਜੱਜ III ਕਲਾਸ ਪਟਿਆਲਾ, ਮਿਤੀ 12 ਦਸੰਬਰ, 1973 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡਣਾ।

ਹੇਮੰਤ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ, ਵਕੀਲ, ਐਫ.ਓ.ਆਈ.

ਆਰ ਐਸ ਬਿੰਦਰਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ (ਰਾਜੀਵ ਭੱਲਾ ਅਤੇ ਜੇਪੀਐਸ ਬਿੰਦਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ), ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਰਾਜਿੰਦਰ ਨਾਥ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.

(1) 7 ਅਕਤੂਬਰ, 1974 ਦੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਹੈ।

(2) ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਬਟਵਾਰੇ ਕਰਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਰਾਹੀਂ 27 ਨਵੰਬਰ, 1970 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ

Harbir Kaur and another v. Charan Singh Tiwana and others
(R. N. Mittal, J.)

ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਸੀ। 103 ਪੀ.ਐਮ. ਕਿਰਾਇਆ ਵਿੱਚੋਂ, ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਰੁ. 28 PM ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ। ਮੁਦਈਆਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜੁਲਾਈ, 1964 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਮਿਲੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ।

(3) ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਦੁਆਰਾ ਲੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 2, ਨਿਯਮ 2 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਇਹ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਤੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰਕਮ ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ।

(4) ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਆਰਡਰ 2, ਨਿਯਮ 2 ਅਤੇ ਕੋਡ 1 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਲੇਖਾਕਾਰੀ ਧਿਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਾਂਝਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਖੋਜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 2, ਨਿਯਮ 2 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਆਰਡਰ 2, ਨਿਯਮ 2 *ibid* ਅਧੀਨ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(5) ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 2, ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਨਿਯਮ 2 ਅਤੇ 4 ਜਾਂ ਆਰਡਰ 2 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

"2. ਪੂਰੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਟ।—

- (1) ਹਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰਾ ਦਾਅਵਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਮੁਦਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਮੁਦਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- (2) ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਤਿਆਗ।-ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੱਡੇ ਜਾਂ ਛੱਡੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।
- (3) ਕਈ ਰਾਹਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ ਛੱਡਣਾ।—ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਇੱਕੋ ਕਾਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਹਤਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ

ਅਦਾਲਤ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਹ ਵਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੱਡੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਰਾਹਤ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

(4) ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।—ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ-

- (a) ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੇਸਨੇ ਦੇ ਲਾਭ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਲਈ ਦਾਅਵੇ;
- (b) ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ
- (c) ਦਾਅਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਸੇ ਕਾਰਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ:

ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਇੱਕੋ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਇੱਕੋ ਕਾਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਿਲੀਟ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਰਾਹਤ ਲਈ, ਉਹ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੱਡੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਿਯਮ 4 ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ (ਏ), (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ "ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਸਹਿੰਤਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(6) ਰੀਡ ਵੀ. ਬ੍ਰਾਉਨ (1889) 22 ਕਿਊਬੀਡੀ 128 ਵਿੱਚ, ਮਾਸਟਰ ਆਫ਼ ਰੋਲਸ, ਲਾਰਡ ਈਸ਼ਰ , ਨੇ ਕੁਕਸ ਬਨਾਮ ਗਿੱਲ (1) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 'ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ*' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ: -

- (7)...ਹਰ ਤੱਥ ਜੋ ਮੁਦਈ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੇ ਟਰਾਵਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਸਬੂਤ ਦੇ ਹਰ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਹਰੇਕ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਹਰ ਤੱਥ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੰਮਦ ਖਲੀਲ ਖਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਿਬੂਬ ਏਯੂ ਮੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਬੂਤ ਹਨ

- (1) ਕਾਨੂੰਨ ਰੈਪ 8 CP 107।
- (2) ਏਆਈਆਰ 1949 ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ 78.

ਦੇਵਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਵੱਖਰਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਰਾਏ ਸਬੰਧੀ ਖਾਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਸੂਟ ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ।

Harbir Kaur and another v. Charan Singh Tiwana and others
(R. N. Mittal, J.)

(7) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 4 ਇਬਿਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ (ਏ), (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਲਾਜ਼ (ਏ) ਮੇਸਨੇ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਲਈ ਸੂਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੂਟ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੀ), ਨੇ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, (3) ਉਹ ਹੁਕਮ 2, ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦਾ ਨਿਯਮ 2 ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਮੇਸਨੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਫਾਇਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

"....ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਵੰਡਣ ਅਤੇ ਉਪਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀਆਂ ਦੋਹਰੇ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਈ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਯਮ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਦੀ ਰੀਡਿੰਗ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ, ਜੇ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਕਾਰਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਜਾ ਸੂਟ ਲਿਆਉਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ। ਇਹ ਮੁਢਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਾਏ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਦੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ 2 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਿਛਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਇੱਕੋ ਅਤੇ ਅਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇੱਕੋ ਧਿਰ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ, ਇਹ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਢਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

(3) ਏਆਈਆਰ 1976 ਪੀ.ਬੀ. ਅਤੇ ਹੈਰੀ. 38.

ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਓਟਿਓਸ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਨਿਯਮ 2 ਅਤੇ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪੂਰਕ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ^ ਇਸ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਦੀ ਹੈ

(8) ਮੈਂ ਹੁਣ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੈਨਮਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਮਾਮੀਰਦਾ ਅਈਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (4) ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ, ਨੇ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ

ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮੁਦਈ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁਨਾਫੇ ਅਤੇ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਉਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਨਾਫੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਸੂਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਮੇਸਨੇ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੇਸਨੇ ਲਾਭ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(9) ਇਹ ਕੇਸ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ *ਰਾਮਾ ਕਲੱਪਾ ਪੁਜਾਰੀ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਸੈਦੱਪਾ ਸਿਦਰਾਮਾ ਆਦਿ*, (5) ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੁਦਈ ਨੇ 1920 ਵਿੱਚ ਬਟਵਾਰੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਆਖਰਕਾਰ, ਉਸਨੂੰ 1928 ਵਿੱਚ ਮੀਟ ਐਂਡ ਬਾਉਂਡਸ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਮੇਸਨੇ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਲਈ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ 1920 ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ 1928 ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੇਸਨੇ ਲਾਭ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਆਰਡਰ 2, ਨਿਯਮ 2, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੀਓਮੋਟ, ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਭੂਮੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਸੇ ਕਾਰਨ 'ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਮੇਸਨੇ ਦੇ ਮੁਨਾਫਿਆਂ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਥੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੂੰ

(4) ਏਆਈਆਰ 1915 ਮਦਰਾਸ 912

(5) ਏਆਈਆਰ 1935 ਬੰਬਈ 306

ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ, ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫੇ ਲਈ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ * ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 2, ਨਿਯਮ 2 ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ।

(10) *ਗੰਗਾਧਰ ਗੋਪਾਲਰਾਓ ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀਪਦ ਅੰਨਾਰਾਓ ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ ਆਦਿ*, (6) ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੇ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ V ਤੋਂ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਓਮੋਟ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੇ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭੂਮੀ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਭੂਤਕਾਲ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਮੇਸਨੇ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਏ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫਿਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਇੱਕ ਧਾਰਾ 11, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਸਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ 11, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਪਾਤ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਆਰਡਰ 2 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੋਡ ਦਾ ਨਿਯਮ 2।

(11) ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ *ਜੈ ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਪਸ਼ੌਰੀ ਲਾਲ ਆਦਿ* (7) ਨੇ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਸਬੰਧਤ ਨਿਰੀਖਣ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

“ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਟਵਾਰੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ

Harbir Kaur and another v. Charan Singh Tiwana and others
(R. N. Mittal, J.)

ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਆਮਦਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਵੰਡ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਏਆਈਆਰ 1927 ਆਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 716. ਪਰ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਪ੍ਰਥਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਮਿਆਦ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ, ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਕਿ ਆਰਡਰ 2, ਨਿਯਮ 2, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਆਦ. ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਗਲੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।"

- (6) ਏਆਈਆਰ 1938 ਬੰਬਈ 231
(7) ਏਆਈਆਰ 1932 ਲਾਹੌਰ 448

ਹੁਣ ਸ੍ਰੀ ਬਿੰਦਰਾ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ ਆਦਿ, (8), ਅਤੇ ਉਦੇਕਰ ਬਨਾਮ ਚੰਦਰ ਸੇਖਰ ਸਾਹੂ ਆਦਿ, (9) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੱਥ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਸ੍ਰੀ ਬਿੰਦਰਾ ਨੇ ਨਬਾ ਕੁਮਾਰ ਹਾਜ਼ਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਧਾਸ਼ਿਆਮ ਮਹੀਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ, (10), ਬੱਬਰੂ ਬਸਵੰਦੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬੱਬਰੂ ਗੁਰਾਵਈਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (11), ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਾਹੂ ਬਨਾਮ ਰਾਮਜੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਾਹੂ ਆਦਿ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। (12) ਦਮਿਸੇਤੀ ਸਤਿਆਨਾਰਾਇਣ ਮੂਰਤੀ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਦਮਿਸੇਤੀ ਭਵਨਾ ਆਦਿ, (13) ਅਤੇ ਸਿਮਮਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਮਾ ਬਨਾਮ ਨਕਾ ਲਚੁਮਨਾਇਡੂ ਆਦਿ, (14)।

(12) ਨਾਬਾ ਕੁਮਾਰ ਹਾਜ਼ਰਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਤੱਥ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਦਬਾਏ ਨਹੀਂ ਗਏ ਸਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। • ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਆਰਡਰ 20, ਨਿਯਮ 18 ਅਤੇ 12 ਜਾਂ ਕੋਡ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਬਿੰਦਰਾ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਮਤਭੇਦ ਹਨ ਪਰ ਮੈਂ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

(13) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 2, ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ।

(14) ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਜਿਸ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ IV ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਠੋਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ IV ਵਿੱਚ 'ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਸਬਸਟਨ ਟਿਅਲੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ

(8) ਏ.ਆਈ. 1935 ਪਟਨਾ 80.

(9) ਏ.ਆਈ. 1961 ਉੜੀਸਾ 111.

(10) ਏ.ਆਈ. 1931 ਪੀਵੀ ਕੋਸਲ 229.

(ਆਈ ਏ.ਆਈ. 1951 ਮਦਰਾਸ 938.

(12) ਏ.ਆਈ. 1956 ਪਟਨਾ 244

(13) 1957 ਏਪੀ 766

(14) ਏ.ਆਈ. 1958 AP 520

ਜਿਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਜਾਂ ਹਮਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Harbir Kaur and another v. Charan Singh Tiwana and others
(R. N. Mittal, J.)

(15) ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ੍ਰੀ ਬਿੰਦਰਾ ਨੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਰਕਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(16) ਮੈਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਕਾਨ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ 1000 ਰੁਪਏ ਸੀ। 103 ਪੀ.ਐਮ. ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਮਿਲ ਰਹੇ ਸਨ। 28 ਪੀ.ਐਮ., ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਸਹੀ ਰਕਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਵਿਚਲੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਉਸ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ, ਉਹ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਮੈਂ ਫਰਮ ਰਾਮ ਦੇਵ ਜੈ ਦੇਵ ਬਨਾਮ ਸੇਠ ਕਾਕੂ, (15) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਖਾਤੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਏਜੰਟ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। . ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ, ਮੁਦਈ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ, ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਢਲੀ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(17) ਪੱਕਾ ਸਾਂਝਾ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਸੰਤ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਭਗਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, (16) ਅਤੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

* (15) ਏਆਈਆਰ 1950 ਈਪੀ 92.

(16) ਏਆਈਆਰ 1946 ਲਾਹੌਰ 82।

ਨਾਥ ਧਰ ਬਨਾਮ ਧਰਮਾਰਥ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (17) (ਫੁੱਲ ਬੈਚ) ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਲਈ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਝੂਠ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। *ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਨਾਥ ਧਰ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੀਖਿਆ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸਾਬੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਰ ਜਾਂ ਐਡਮਿਨਿਸਟਰੇਟਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗਿਰਵੀਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ।, ਇੱਕ ਟਰੱਸਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ *cestui que* ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ। ਪਰ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿਸੇ ਵਾਅਦਾਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂ ਦੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਸੀ।

(18) ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੂਟ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਉਹ *ਮਦੰਨਾ ਵਿਰਾਯਾ* ਬਨਾਮ ਮੁਦੰਨਾ ਅਡੋਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, (18)।

(19) ਮੈਂ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਲ ਲੱਭਿਆ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 3 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਏਜੰਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਖਾਤਾ, ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਜਦੋਂ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 89 ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡ ਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ *ਮੁਦੰਨਾ ਵਿਰਾਯਾ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਇਹ ਗੱਲ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਵੱਲੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੁਝ ਪਰਿਵਾਰਕ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਧਾਰਾ 89 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਹੁਣ ਦੇਖਣਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਏਜੰਸੀ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ

(17) A.I.R. 1975 J.&K. 70.

(18) A.I.R. 1930 Privy Council 18.

ਐਸ ਕੇ ਨਾਇਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (ਐਸ ਸੀ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.)

ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 27 ਨਵੰਬਰ, 1970 ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ 19 ਜਨਵਰੀ, 1971 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।

(20) ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਲੇਖਕਾਰੀ ਧਿਰ ਸੀ। ਉਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(21) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ/ਕਰਦੀ ਹਾਂ, "ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਢਲੀ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਐਸ ਐਸ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ